

KESKI-SUOMEN LIITTO

Kuntapäätäjäkoulutus 2025

Keski-Suomen kunnat, maakuntaliitto ja Jyväskylän kesäyliopisto ovat perinteisesti järjestäneet päättäjien toiminnan ja yhteistyön tueksi kuntavaalien jälkeen koulutussarjan. Vuonna 2025 mukaan yhteistyöhön on liittynyt Mikkelin kesäyliopisto, joka palvelee Etelä-Savon kuntia.

Koulutusiltojen tavoitteena on edistää sujuvaa ja osaavaa päätöksentekoa kunnissa. **Koulutussarja sopii sekä uusille että kokeneille luottamushenkilöille ja kuntien viranhaltijoille.** Sarja on suunnattu ensisijaisesti ko. maakuntien kuntien tarpeisiin, mutta osallistujiksi ovat tervetulleita myös muiden maakuntien kunnat.

Järjestämme viisi verkkovälitteistä koulutusiltaa ja koulutuksen tarkastuslautakunnille. Koulutuksista saa parhaan hyödyn osallistumalla iltoihin oman kunnan luottamus- ja virkahenkilöiden kanssa yhteisessä tilassa. Myös itsenäinen verkko-osallistuminen omalta koneelta on mahdollista, mikäli kunta sen mahdollistaa (tällöin kunta järjestää itse työpajatyöskentelyn verkkovälitteisesti). Kuhunkin tilaisuuteen sisältyy aluksi verkkovälitteisiä asiantuntija-alustuksia ja illat päättyvät kuntakohtaisiin työpajoihin, joissa asiantuntijoiden alustuksia syvennetään ja konkretisoidaan oman kunnan toiminnan ja käytäntöjen näkökulmasta. Kuntakohtaista työskentelyä ohjaa kunnanjohtaja tai muu kunnan edustaja. Osa koulutussisällöistä on molemmille maakunnille yhteistä ja osassa sisällöistä on maakuntakohtaiset alustajat.

Koulutukset käynnistyvät heti valtuustojen järjestymisen jälkeen luottamushenkilöiden tehtäviä ja rooleja jäsentävillä koulutusilloilla. Kesätaun jälkeen syvennetään ymmärrystä kunnan tehtävistä ja toiminnasta.

Aikataulu ja pääteemat (muutokset mahdollisia)

- Ke 11.6. Luottamushenkilön asema, roolit ja vastuut osa 1: Kunnan toiminta ja ohjaava lainsäädäntö
- Ti 17.6. Luottamushenkilön asema, roolit ja vastuut, osa 2. Viestintä ja vaikuttaminen
- Ke 20.8. Kunnan toiminta ja kuntatalous
- Ti 26.8. Tarkastuslautakuntien tietopaketti (tarkastuslautakuntien jäsenille)
- Ti 2.9. Sivistyneet ja ympäristötietoiset kunnat
- Ke 10.9. Kuntien elinvoima: työllisyys, yrittäjyys ja kehitysnäkymät
- to 2.10. Terveys ja hyvinvointi Keski-Suomessa (illan tarjoaa Keski-Suomen hyvinvointialue)

Koulutusillat toteutetaan kello 17.00–20.00. Kukin koulutusilta alkaa verkkovälitteisillä asiantuntija-alustuksilla (Teams), jonka jälkeen keskustelua jatketaan oman kunnan ilmoittamassa tilassa (n.19.15–20.00). Yhteyksien toimivuuden varmistamiseksi Teams-yhteys avataan Jyväskylän kesäyliopistolta kello 16.30.

Kuntia pyydetään ilmoittamaan osallistumisensa koulutukseen ja yhteyshenkilönsä sekä kunnan laskutustiedot Jyväskylän kesäyliopistoon (kesayo@jyu.fi) viimeistään 30.4.2025. Yhteyshenkilölle toimitetaan mm. tiedotusmateriaali, osallistumislinkit, ohjeet ja tiedot mahdollisista ohjelmamuutoksista.

Koulutussarjaan osallistumisen maksu per osallistujakunta: Jyväskylän kesäyliopisto laskuttaa 800 € kesäyliopistoyhdistyksen jäsenkunnilta, 1000 € muilta maakunnan kunnilta ja 1200 € muiden maakuntien kunnilta. Etelä-Savon osalta laskutuksesta ja ilmoittautumisista huolehtii Mikkelin kesäyliopisto.

Lisätietoja Jyväskylän kesäyliopisto Leena Meriläinen, rehtori leena.s.merilainen@jyu.fi, p. 050 381 2313

Luottamushenkilön asema, roolit ja vastuut Osa 1.

Kunnan toiminta ja ohjaava lainsäädäntö

Yhteinen koulutusilta molemmille maakunnille

Aika **Keskiviikko 11.6.2025 kello 17.00-20.00**

17.00-17.15 **Koulutussarjan avaus, kuntien rooli**

Maakuntajohtaja Pekka Hokkanen, Keski-Suomen Liitto

17.15-18.15 **Kuinka kunta toimii?**

Kunnanjohtaja Matti Mäkinen, Hankasalmi

- Kunnan hallituksen, -valtuuston sekä tarkastuslautakunnan keskeiset tehtävät ja luottamushenkilöiden ja virkamiesten tehtävät ja vastuut ko. toimitelmissä
- Luottamushenkilön ja virkamiehen roolien ja aseman erot
- Kunnan vuosikello ja strategiat vuosikelloa toteuttamassa
- Kuntakonserni osana kunnan toimintaa

18.15-18.30 **Tauko**

18.30-19.30 **Kuntapäätäjän lakipaketti**

Erityisasiantuntija, HTM Tuuli Tarukannel, Hallintoakatemia sekä mahdollinen kommenttipuheenvuoro

- Kuntalaki, hallintolaki, julkisuuslaki, kuntademokratia
- Hallintosääntö ja sen noudattaminen omassa kunnassa
- Hyvän hallinnon ja lainmukaisen hallintomenettelyn vaatimukset kunnallisessa toiminnassa
- Sisäinen valvonta

19.30-20.00 **Kuntakohtainen työskentely**

Kunnanjohtajan tai kunnan muun viranhaltijan ohjaamana

KESKI-SUOMEN LIITTO

Luottamushenkilön asema, roolit ja vastuut Osa 2.: Valtuustotyöskentely, viestintä ja vaikuttaminen

Yhteinen koulutus molemmille maakunnille.

Aika **Tiistai 17.6.2025, kello 17.00–20.00**

17.00-18.15 **Valtuustotyöskentelyn ABC**

Keskustaopiskelijoiden pääsihteeri YTM Arttu Laaksonen

- Neuvottelu- ja vuorovaikutustaidot, kokouskäytännöt, -tekniikka ja valmistautuminen
- Luottamushenkilön tiedonsaantioikeus ja salassapitovelvoitteet
- Kokousterminologiaa; esim. suljetun ja avoimen kokouksen erot, eriävä mielipide, pöydälle jättäminen ja uudelleen valmistelu, otto-oikeus.

Kommenttipuheenvuoro: Aada Ruhanen, ent. Hirvensalmen valtuuston puheenjohtaja

18.15-18.30 **Tauko.**

18.30-19.30 **Viestintä ja vaikuttaminen** osana luottamushenkilönä toimintaa

Viestintäjohtaja Emmi Hyvönen, Jyväskylän kaupunki

Kommenttipuheenvuoro: Viestintäpäällikkö Jenni Iso-Pahkala, Keski-Suomen liitto

- Viestintä ja argumentointi päätöksenteossa, viestinnän merkitys kunnan imagon rakentajana, kunnan sähköposti- some- ym. nettietiketin noudattaminen luottamushenkilön näkökulmasta
- Yhteistyö median kanssa

19.30-20.00 **Kuntakohtainen työskentely**

Kunnanjohtajan tai kunnan muun viranhaltijan ohjaamana

Kunnan toiminta ja kuntatalous kuntoon

Yhteinen koulutus molemmille maakunnille.

Aika Keskiviikko 20.8.2025, kello 17.00-20.00

17.00-19.15 **Mitä luottamushenkilöiden tulee ymmärtää kunnan taloudesta?**
Kuntatalousasioiden johtaja Sanna Lehtonen, Kuntaliitto

Tietopaketti kunnan toimintaan ja kuntatalouteen

- Talousarvion ja tilinpäätöksen lukeminen, sitovuustasot ja talouden vuosikello
- Kunnan tulopohjan muodostuminen ja verotus
- Toimintaa ja päätöksentekoa ohjaava talouden sääntely
- Sisäinen valvonta ja riskienhallinta
- Julkiset hankinnat
- Kuntakonsernit

19.15-19.30 **Tauko**

19.30-20.00 **Kuntakohtainen työskentely** *kunnanjohtajan tai kunnan muun viranhaltijan ohjaamana*

KESKI-SUOMEN LIITTO

Tarkastuslautakuntien tietopaketti

Yhteinen toteutus molemmille maakunnille.

Aika tiistai 26.8.2025, kello 17.00-20.00

Kohderyhmä Kuntien tarkastuslautakuntien jäsenet

Sisältö Koulutuksen jälkeen tarkastuslautakuntien jäsenillä on pääpiirteinen ja selkeä näkemys lautakunnan tehtävistä ja työskentelystä sekä arviointitoiminnan toteuttamisesta ja arviointikertomuksen laadinnasta.

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja työskentely

Liiketoimintajohtaja HT, JHT Minna Ainasvuori, BDO Suomi

- Arviointikertomus
- Kunnan strategian, talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja talouden arviointi
- Tytäryhtiöiden tavoitteiden arviointi
- Arjen onnistumisia ja kompastuskiviä

Kuntakohtainen työskentely

Kunnan tarkastuslautakunnan puheenjohtaja tai kunnan talousjohtaja.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Sivistyneet ja ympäristötietoiset kunnat

Osin yhteinen koulutus ja osin maakunnalliset sisällöt. Osa alustajista vahvistetaan myöhemmin.

Aika Tiistai 2.9.2025, kello 17.00-20.00

Sisältö Sivistyspalvelujen järjestäminen on kunnan merkittävä päätehtävä. Sivistyksen lisäksi hyvin hoidetut ympäristökysymykset lisäävät kuntalaisten hyvinvointia ja vahvistavat kunnan veto- ja pitovoimaa. Ilta koostuu lyhyistä alustuksista. Kuntakohtaiseen keskusteluosuuteen on varattu illan päätteeksi.

Molemmille maakunnille yhteiset teemat:

- 17.00–17.50 **Sivistyksen rooli kunnassa, kunnan lakisääteiset ja vapaaehtoiset tehtävät**
Sivistysjohtaja Jussi Sipilä, Laukaan kunta ja
Sivistysjohtaja Mika Sirkka, Joutsan kunta
- 17.50–18.40 **Kunta ja ympäristö: tehtävät, kaavoitus, suojeleminen ja päättäjien vastuu**
Dekaani, prof. Mikko Mönkkönen, JYU
Ympäristöasiantuntija Suvi Bayr, Keski-Suomen liitto
Ympäristötoimenjohtaja Miia Valkonen, Laukaa
Kaavoitusjohtaja Ulla-Maija Humppi, Saarijärvi
- 18.40–18.55 **Tauko ja jakautuminen maakunnallisiin ryhmiin**
- 18.55–19.05 **Maakuntaliitto alueellisen sivistyksen ja osaamisen vahvistajana**
Kehittämispäällikkö Kari Pirinen, Keski-Suomen Liitto
- 19.05-19.30 **Hyviä käytänteitä osaamisen, oppimisen ja yhteistyön kehittämisestä maakunnassa,**
Keski-Suomessa puheenvuoron saavat Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja
Humak, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia ja Keski-Suomen vapaan sivistystyön toimijat,
- 19.30–20.00 **Kuntakohtainen työskentely**
Kunnanjohtajan tai kunnan muun viranhaltijan ohjaamana

KESKI-SUOMEN LIITTO

Kuntien elinvoima: työllisyys, yrittäjyys ja kehitysnäkymät

Osin yhteinen koulutus ja osin maakunnalliset sisällöt. Osa alustajista vahvistetaan myöhemmin.

Aika	Keskiviikko 10.9. 2025, kello 17.00-20.00
Sisältö	Näkökulmia kunnan elinvoiman eli pito- ja vetovoiman vahvistamiseen, jossa mm. yrittäjyyden ja työllisyyden turvaamisella on suuri merkitys. Illan aikana tehdään katsaus myös väestökehitykseen maakunnan kunnissa.
17.00—17.15	Onnistumistarina: Pieni, mutta houkutteleva Puumala <i>Kunnanjohtaja Niina Kuuva, Puumala</i>
17.15–17.30	ELY kuntaa tukemassa <i>Alustaja ilmoitetaan myöhemmin</i>
17.30–18.00	Yrittäjistä elinvoimaa kuntaan <i>Toimitusjohtaja Sanna-Mari Jyräkoski, Keski-Suomen yrittäjät</i> <i>Aluejohtaja Heidi Loukiainen, Etelä-Savon yrittäjät</i>
18.00-18.15	Tauko ja jakautuminen maakunnallisiin Teams -ryhmiin
18.15–18.45	Maakunnalliset kehitysnäkymät ja väestöennusteet <i>Aluekehitysasiantuntija Kirsi Mukkala, Keski-Suomen liitto</i>
18.45–19.30	Työllisyysalueiden toiminta ja alueiden erilaiset tilanteet <i>Keski-Suomen työllisyysalueet:</i> <i>Työllisyysjohtaja Hanna Lähteelä, Jyväskylä-Muurame</i> <i>Työllisyysaluejohtaja Satu Soutolahti, Eteläinen alue</i> <i>Työllisyysaluejohtaja Tiina Mäenpää, Pohjoinen alue</i>
19.30–20.00	Kuntakohtainen työskentely <i>Kunnanjohtajan tai kunnan muun viranhaltijan ohjaamana</i>

KESKI-SUOMEN LIITTO

Terveys ja hyvinvointi Keski-Suomessa

Keski-Suomen hyvinvointialue tarjoaa kuntapäätäjille ja valtuutetuille tietopaketin, jossa saadaan tilannekuva kuntien ja hyvinvointialueen yhteisistä tehtävistä, tavoitteista ja toiminnasta. Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyö koostuu monista käytännöllisistä ja strategisista päätöksistä, jotka liittyvät osaksi kuntapäätäjien ja aluevaltuutettujen tehtäviä. Koulutusiltaan ovat tervetulleita Keski-Suomen kuntien viranhaltijat, valtuutetut ja aluevaaleissa valtuutetut päättäjät.

Ilta toteutetaan Teams-yhteyksin. Kunnissa ei ole välttämätöntä järjestää yhteistä keskustelutilaa illan päätteeksi muiden iltojen tavoin vaan kunkin noin 30 minuutin puheenvuoron jälkeen on mahdollista esittää kysymyksiä alustajalle Teamsin tai chatin välityksellä.

Aika torstai 2.10.2025, kello 17.00–20.00

Sisältö Illan tavoitteena on saada kattava yleiskuva Keski-Suomen hyvinvointialueen toiminnasta, toimintaa ohjaavasta lainsäädännöstä, kehittämistyöstä, maakunnan terveyden ja hyvinvoinnin tilanteesta ja hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspinnoista. Tilanteita tarkastellaan eri ikäisten kuntalaisten näkökulmasta.

- 17.00—17.40 **Ihmislähtöinen Keski-Suomen hyvinvointialue - palvelut elämän eri vaiheisiin**
Johtaja Jan Tollet, Keski-Suomen hyvinvointialue
- 17.40–18.20 **Hyvinvointialuemallin rakentuminen ja toimintaa ohjaava lainsäädäntö**
Erityisasiantuntija Sami Niemi, Kuntaliitto
- 18.20–18.40 Tauko
- 18.40–19.20 **Keski-Suomen hyvinvointi- ja terveystilanne ja osallisuuden vahvistaminen**
Palvelujohtaja Nina Peränen, Keski-Suomen hyvinvointialue
- 19.20–20.00 **Kuntien ja hyvinvointialueen väliset neuvottelut ja strategiset yhteistyösopimukset**
Yhteiskuntasuhdepäällikkö Anna-Liisa Heiskala, Keski-Suomen hyvinvointialue
- 20.00 Tilaisuus päättyy